Obsah

Realistický pohled na člověka a ekonomiku IX
Úvod XIII
1 Základní principy ekonomie rakouské školy 1
1.1 Rakouská teorie jednání versus neoklasická teorie rozhodování 1
1.2 Rakouský subjektivismus versus neoklasický objektivismus 4
1.3 Rakouský podnikatel versus neoklasický *homo economicus* 5
1.4 Možnost ryzího podnikatelského omylu (rakušané) versus racionalizace všech rozhodnutí *a posteriori* (neoklasici) 6
1.5 Subjektivní pojetí informace u rakušanů versus objektivní pojetí u neoklasiků 7
1.6 Podnikatelský proces koordinace (rakušané) versus modely všeobecné/částečné rovnováhy (neoklasici) 8
1.7 Subjektivní náklady (rakušané) versus objektivní náklady (neoklasici) 11
1.8 Verbální formalismus rakušanů versus matematický formalismus neoklasiků 12
1.9 Vazba mezi teorií a empirickým světem: odlišné pojetí „predikce" 13
1.10 Závěr 17
2 Znalosti a podnikání 19
2.1 Definice podnikání 19
2.2 Informace, znalosti a podnikání 21
2.3 Subjektivní a praktická, nikoli vědecká, znalost 21
2.4 Exkluzivní, rozptýlená znalost 23
2.5 Implicitní, nesdělitelná znalost 24
2.6 Ve své podstatě tvořivá povaha podnikání 25
2.7 Tvorba informace 26
2.8 Přenos informace 26

2.9 Efekt učení: koordinace a přizpůsobení 28
2.10 Základní princip 29
2.11 Konkurence a podnikání 31
2.12 Závěr: rakouské pojetí společnosti 33

3 Carl Menger a předchůdci rakouské školy 34
3.1 Úvod 34
3.2 Scholastici španělského zlatého věku jako předchůdci rakouské školy 35
3.3 Úpadek scholastické tradice a vliv Adama Smitha 42
3.4 Menger a subjektivistický pohled rakouské školy: pojetí jednání jako souboru subjektivních stadií, subjektivní teorie hodnoty a zákon mezního užitku 46
3.5 Menger a ekonomická teorie sociálních institucí 50
3.6 *Methodenstreit* aneb spor o metodu 52

4 Böhm-Bawerk a teorie kapitálu 55
4.1 Úvod 55
4.2 Lidské jednání jakožto sled subjektivních stadií 56
4.3 Kapitál a kapitálové statky 58
4.4 Úroková míra 63
4.5 Böhm-Bawerk versus Marshall 67
4.6 Böhm-Bawerk versus Marx 68
4.7 Böhm-Bawerk versus John Bates Clark a jeho mytické pojetí kapitálu 69
4.8 Wieser a subjektivistické pojetí nákladů příležitosti 74
4.9 Triumf modelu rovnováhy a pozitivistického formalismu 75

5 Ludwig von Mises a dynamické pojetí trhu 78
5.1 Úvod 78
5.2 Životopis ve zkratce 78
5.3 Teorie peněz, úvěru a hospodářského cyklu 81
5.4 Teorém o nemožnosti socialismu 84
5.5 Teorie podnikání 89
5.6 Metoda v ekonomii: teorie a historie 90
5.7 Závěr 93

6 F. A. Hayek a spontánní řád trhu 95
6.1 Životopisný úvod 95
6.2 Výzkum hospodářských cyklů: mezičasový nesoulad 100
6.3 Debaty s Keynesem a chicagskou školou 105
6.4 Debata se socialisty a kritika sociálního inženýrství 107
6.5 Právo, zákonodárství a svoboda 113

7 Obnova rakouské školy 118
7.1 Krize analýzy rovnováhy a matematického formalismu 118
7.2 Rothbard, Kirzner a obnova rakouské školy 125
7.3 Současný výzkumný program rakouské školy a jeho očekávané příspěvky k budoucímu vývoji ekonomie 128
7.4 Odpovědi na některé komentáře a kritiky 133
7.5 Závěr: komparativní zhodnocení rakouského paradigmatu 138
Bibliografie 143
Rejstřík 156